

Udenrigsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udenrigsudvalget
URU alm. del - Bilag 58
Offentligt

23.11.2005

Vedlagt fremsendes kopi af brev sendt d.d. til udenrigsminister Per Stig Møller om situationen i Sudans Darfur region, som venligst bedes distribueret til medlemmerne af Udenrigsudvalget.

Merete D. Jensen
Chefsekretær
Tlf.: 33 18 78 30
E-mail: medj@dca.dk

Venlig hilsen

Nørregade 13
1165 København K

Tlf: 3315 2800
Fax: 3318 7816
E-mail: mail@dca.dk
www.noedhjaelp.dk
Giro: 540-0023

Generalsekretær:
Henrik Stubkjær
Formand:
Kirsten Lund Larsen

Bilag

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

23.11.2005

Kære Per Stig Møller

Jeg skriver til dig for at understrege Folkekirkenes Nødhjælps dybe bekymring over situationen i Sudans Darfur region. Som du sikkert er informeret om, har sikkerhedssituationen i Darfur udviklet sig til det værre i anden halvdel af 2005, og det gælder både for civilbefolkningen, for hjælpearbejdere samt for AUs Mission i Sudan (AMIS).

Det er i den forbindelse værd at bemærke, at antallet af folk, der er blevet fordrevet i Darfur, er tæt på at være fordoblet, siden FNs Sikkerhedsråd første gang debatterede situationen. Antallet af fordrevne andrager nu ca. to millioner mennesker, og flere hundrede tusinde mennesker formodes at have mistet livet i Darfur, siden konflikten eskalerede sidst i 2003.

Efter nogle måneders relativ ro i begyndelsen og midten af året er antallet af angreb på civile begået af de såkaldte Janjaweed og andre bevæbnede grupper igen stigende. Nødhjælpsaktiviteterne bliver generet og begrænset på grund af direkte overgreb mod nødhjælpsarbejdere begået af Janjaweed, andre militser og de i stigende grad fragmenterede oprørsgrupperinger. I september blev tre ansatte hos en af vores partnerorganisationer bortført fra Zam Zam lejren og tilbageholdt af oprørere i adskillige dage. Få dage efter blev en workshop afholdt af samme organisation i El Geneina afbrudt af de lokale autoriteter og de ansatte arresteret.

AMIS rapporterede i oktober om "koordinerede offensive operationer" mellem sudanesiske regeringsstyrker og de Janjaweed militser, som adskillige FN Sikkerhedsrådsresolutioner (startende med resolution 1556, juli 2004) har krævet afvæbnet. Sudanesiske kamphelikoptere var operative under disse angreb i åbenlys strid med Sikkerhedsrådets forbud mod militære overflyvninger (resolution 1591, marts 2005). AMIS har yderligere klaget over, at køretøjer tilhørende de sudanesiske myndigheder er blevet malet hvide, så de er svære at skelne fra AMIS' egne køretøjer. I oktober blev en gruppe AU soldater og officerer bortført af en af oprørsgrupperne, og AU mistede fire mand i kamphandlinger under omstændigheder, der, så vidt vi er orienterede, stadig efterforskes.

Situationen i Darfur er kompleks med alvorlige våbenhvilekrænkelser og hyppige overgreb mod civile begået i større eller mindre grad af alle parter i konflikten. I den situation er det helt afgørende, at det internationale samfund sender et stærkt og enslydende budskab til de stridende parter om, at de skal overholde de aftaler, de selv har indgået og – ikke mindst - de krav og påbud, der er udtrykt i de relevante Sikkerhedsrådsresolutioner.

Henrik Stubkjær
Generalsekretær
Tlf.: 33 18 78 31
E-mail: hst@dca.dk

Nørregade 13
1165 København K

Tlf: 3315 2800
Fax: 3318 7816
E-mail: mail@dca.dk
www.noedhjælp.dk
Giro: 540-0023

Generalsekretær:
Henrik Stubkjær
Formand:
Kirsten Lund Larsen

Trods bl.a. Det danske Udenrigsministeriums indsats i Sikkerhedsrådet er det desværre ikke lykkedes i nødvendig udstrækning at sende sådan et budskab. Det er f.eks. således mere end syv måneder, siden Sikkerhedsrådet etablerede en sanktionskomite, der kan indføre rejseforbud og indefryse ressourcer tilhørende individer, der er ansvarlige for overgrebene i Darfur (SCR 1591, marts 2005). Resolutionen fordrer, at komiteen skal rapportere tilbage til Sikkerhedsrådet hver tredje måned, men det er os bekendt ikke muligt at finde nogen form for substantiel skriftlig rapportering fra komiteen. Ligeledes har komiteen ifølge de tilgængelige oplysninger foreløbig ikke taget skridt til at indstille nogen enkeltpersoner til at blive omfattet af de i resolutionen omtalte sanktioner.

Denne manglende opfølgning og konsekvens fra Sikkerhedsrådets medlemmer kan kun give de mennesker, der er ansvarlige for krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden i Darfur, det indtryk, at de kan slippe ustraffet fra deres handlinger ved blot at vente på, at verdenssamfundets opmærksomhed forsvinder fra Darfur og rettes mod andre kriser.

Det er i denne sammenhæng vores erfaring, at der hersker en klar sammenhæng mellem et konkret og troværdigt internationalt politisk pres på konflikten og så sikkerhedssituationen i Darfur. Lidt forsimplet sagt virker det som om jo kraftigere og jo mere troværdigt presset er, jo bedre synes sikkerhedssituationen at være for både civile, hjælpearbejdere og AMIS.

Visse medlemmer af Sikkerhedsrådet synes i denne sammenhæng at sætte egne økonomisk-politiske interesser og alliancer væsentligt højere end deres ansvar for at beskytte civile mod veldokumenterede overgreb og forbrydelser mod menneskeheden. Den manglende opfølgning fra Sikkerhedsrådet undergraver både Rådets troværdighed generelt samt dets egne resolutioner på Darfur. Sikkerhedsrådets manglende evne til at reagere effektivt og til rette tid står ligeledes i skærende kontrast til det seneste FN topmødes slutdokument, der fremhævede det internationale samfunds ansvar for at beskytte civile mod krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden.

Vi håber i denne sammenhæng, at Det danske Udenrigsministerium gennem sine repræsentanter i FNs Sikkerhedsråd vil fortsætte og om muligt forstærke sin indsats for, at kravene i SCR 1556 og de foregående resolutioner rent faktisk gennemføres uden yderligere forsinkelser, og at sanktionskomiteens arbejde i højere grad end hidtil afspejles i offentlig tilgængelig dokumentation. Vi mener, at en sådan indsats er nødvendig for at genoprette Sikkerhedsrådets troværdighed, og at sådanne handlinger kan udmønte sig i en konkret forbedring for både civilbefolkningen, nødhjælpsarbejdere og AU's Mission i Sudan (Darfur).

Samtidig mener vi også, at Danmark i både FN og EU regi kan spille en vigtig rolle for at støtte AMIS' operation (og/eller en eventuel efterfølgende FN mission) i Darfur ved at være med til at sikre, at styrkens størrelse og udrustning opgraderes betragteligt, samt at styrkens mandat udvides til at omfatte beskyttelse af civilbefolkningen. Det lille faktum, at den sudanesiske regering har været i stand til i månedsvis at blokere og forsinke indførslen af 105 canadiske pansrede mandskabsvogne til brug for AMIS styrkerne, taler sit eget tydelige sprog om AUs behov for langt større international opbakning, hvis organisationens ambition om at være en effektiv stabiliseringsstyrke ikke blot i Darfur, men på det afrikanske kontinent som sådant, skal indfries (som det jo bl.a. også fremhæves i Danmarks egen Afrika strategi).

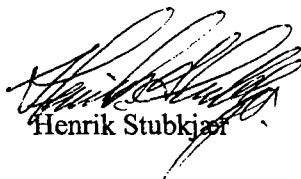
Det er selvsagt forståeligt, at forsøgene på at finde en fredelig løsning af konflikten i Darfur må ses i sammenhæng med den fortsatte implementering af fredsafreden mellem det nordlige og det sydlige Sudan (the Comprehensive Peace Agreement – CPA). Samtidig er det også åbenlyst, at

fortsat konflikt i Darfur (og Beja områderne i det østlige Sudan) i sig selv kan underminere CPA'en og troværdigheden hos de partnere, der skal gennemføre aftalen. I den sammenhæng er det også vigtigt at forstå, at en "stækket og tæmmet" AU Mission i Darfur (AMIS) kan skabe en meget farlig præcedens for FN Missionen i det øvrige Sudan (UNMIS), som Danmark jo bidrager med styrker til.

Sluttelig vil vi tillade os at henlede opmærksomheden på diplomatiske forlydender, der går på at Sudan i forbindelse med AU's næste topmøde i Khartoum (23. – 24. januar) vil forsøge at overtage formandskabet i den Afrikanske Union. Uden at ville gå yderligere ind i dette forhold vil vi blot understrege, at AU i øjeblikket spiller flere afgørende roller i forhold til Darfur (fredsmægler i Abuja-forhandlingerne og AMIS), der fordrer, at AU har en neutral og troværdig ledelse.

Sammen med en række kirkelige søsterorganisationer i Europa sender vi i dag et brev med et lignende indhold til EU's Javier Solana og Pekka Haavisto.

Med venlig hilsen

Henrik Stubkjær

Cc.: Udviklingsminister Ulla Tørnæs
 Forsvarsminister Søren Gade
 Folketingets Udenrigspolitiske Nævn og Udenrigsudvalg